

Planprogram

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsinstrument, og skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Planen danner også grunnlaget for kommunens øvrige planverk. Kommuneplanen består av en samfunnsdel, og en arealdel. Tidsperspektivet er 12 år.

1. Innledning: Hva er et planprogram

Planprogrammet er en «plan for planleggingen»

Kommunestyret vedtok i juni 2018 planstrategien for Båtsfjord kommune. Planstrategien sier hvilke kommunale planer som skal utarbeides, eller rulleres, i kommunestyreperioden. Her ble det bestemt at arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skulle starte så snart som mulig.

For alle planer som har vesentlige virkninger for miljø og samfunn skal det utarbeides *planprogram*. Planprogrammet skal gjøre rede for følgende:

1. Formålet med planarbeidet
2. Planprosessen med frister og deltakere
3. Opplegg for medvirkning
4. Hvilke utviklingsalternativer som skal vurderes
5. Hvilke utredninger som skal gjennomføres i planarbeidet.

Forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn samtidig som at kommunen varsler at planarbeidet starter opp.

2. Formålet med planarbeidet

Planarbeidet skal bidra til å gi kommunen et bedre styringsverktøy

Kommuneplanen skal være et langsiktig styringsverktøy for kommunen. Dette kan vi få til ved å gjøre prioriteringene tydelige og å gjøre dem godt forankret i samfunnet som sådan. Det skaper forutsigbarhet for kommunale sektorer, næringsliv og befolkning.

Kommuneplanens samfunnsdel skal kobles sammen med kommunens økonomiplan. Det betyr at målene i samfunnsdelen skal brukes i økonomiplanen og i det enkelte årsbudsjett.

Prioriteringene i kommuneplanens samfunnsdel vil få betydning for bruken av arealene i kommunen. Samfunnsdelen er derfor grunnlag for utarbeidelse av kommuneplanens arealdel. Dette arbeidet starter når samfunnsdelen er vedtatt.

2.1 Båtsfjord i 2018

En beskrivelse av Båtsfjord i dag

Når vi ser utviklingen i et perspektiv på 12 år, må vi også se tilbake, og vurdere hva som er årsaken, eller årsakene, til at vi står i dagens situasjon. Hvis vi har et klart bilde av hvordan vi ønsker at samfunnet skal være i 2030, må vi tenke på hva som skal til, hvilke virkemidler, for å nå dette målet.

2.1.1 Befolkning

Høsten 2018 har kommunen 2260 innbyggere. Det er ca 200 færre enn i 2000, men nesten 200 flere enn i 2010. En stor arbeidsinnvandring de siste årene har klart å snu den negative utviklingen.

Kommunen har en stor gruppe mennesker som nærmer seg pensjonsalder, og etter hvert også behov for kommunale tjenester. Samtidig er aldersgruppen i skolealder, altså de som skal ta over jobbene, lav. Det blir altså et gap mellom de som forsvinner ut av arbeidslivet, og de som skal rekrutteres inn i det.

2.1.2 Fiskeindustri

Det er to fiskeindustribedrifter i Båtsfjord, med til sammen 230 helårige ansatte og en omsetning på 750 mill. kr. Begge bedriftene arbeider med effektivisering og modernisering av utstyr. Lerøy planlegger nytt anlegg på Storholmen.

Det landes ca 96.000 tonn sjømat i kommunen, hvorav ca halvparten frossen. Det planlegges oppstart av rekeproduksjon, videreføring av snøkrabbeproduksjon og nytt fiskemottak.

Tre bedrifter utnytter restråstoff fra industriproduksjonen.

Innen oppdrett er det smoltanlegg og lakseoppdrett i kommunen. Det arbeides med å videreutvikle dette.

2.1.3 Fiskefartøyer

Båtsfjord har en tallmessig stabil hjemmeflåte på ca 55 fartøyer, som er blitt mer moderne gjennom fartøykjøp og nybygg. En funksjonell finansieringsordning bidrar til dette. Kommunen har ca 90 yrkesfiskere. En stor andel av leveringene av sjømat i kommunen kommer fra fremmedflåten.

2.1.4 Kommunens havner

Båtsfjord havn har ca 1200 løpemeter kaifront, fordelt på private og offentlige kaier. Havna har ca 10000 anløp pr år, av disse er 2000 anløp av fartøyer over 40 meter. Et omfattende mudringsprosjekt gjør havna bedre rustet til å motta store fartøyer. Mye av mudringsmassene deponeres på land for å tilrettelegge for ny service og industri. Høsten 2018 etableres et landstrømprosjekt som vil bidra til å redusere utslipp av CO2 og NOX, samt mindre støy.

Nordfjord havn er statlig fiskerihavn. Den brukes i dag av oppdrettsnæringen, reiselivsnæringen og fritidsfartøyer.

2.1.5 Reiselivsnæringen

Reiselivsnæringen har økt fra kun å tilby overnatting, til unike og skreddersydde opplevelsesturer. Båtsfjord har syv reiselivsbedrifter som kan tilby fuglekikking, havfiske, kongekrabbesafari, lokal mat og nordlysopplevelser i samarbeid med andre reiselivsbedrifter i Varangerregionen.

2.1.6 Annet næringsliv

Båtsfjord har en sterk leverandørindustri med tilnærmet komplette servicefunksjoner overfor fiskeflåte og fiskeindustri. Kommunen har også gode senterfunksjoner for innbyggerne generelt.

2.1.7 Kultur, og kultur som næring

Kulturlivet spenner fra rock til folkehelse, med mange mindre og større arrangementer, bl.a. Vinterlyd i Båtsfjord og Midnattskirennen. Kommunen har frivilligsentral som støtter lag og foreninger i deres arbeid. Det finnes kino- og bibliotektilbud. Flere næringer nyter godt av ringvirkningene fra frivillige arrangementer. I tillegg tilbyr overnattings- og restaurantbransjen arrangementer og konserter.

2.1.8 Kommunal tjenesteyting

Kommunen har som mål å gi et fullverdig tjenestetilbud til befolkningen. Ny skole er under planlegging. Kommunen vil få økt lånegjeld på grunn av investeringer, bl.a. i ny skole, men befolkningsveksten bidrar positivt på rammeoverføringene.

2.1.9 Fritid og friluftsliv

Tilbud til befolkningen har økt de siste årene med flere mindre arrangementer, som temakvelder og konserter. Med økt fokus på folkehelse har turgåing fått et kraftig løft de siste årene. For øvrig er det gode muligheter for bærplukking, jakt og fiske. Det er mange hytteområder i kommunen, og et utstrakt skuterløypenett.

2.1.10 Samferdsel og øvrig infrastruktur

Båtsfjord har vegforbindelse til det øvrige vegnettet via fv. 891 og fv. 890. Båtsfjord lufthavn har fire daglige flyavganger (hverdager). Daglige hurtigruteanløp på nord og sør, samt godsruiter. Båtsfjord har fiberoptisk bredbånd. Vannforsyningen er tilstrekkelig for dagens forbruk.

2.2 Attraktive Båtsfjord i 2030

Attraktive lokalsamfunn er forankret i nasjonale føringer og regional planstrategi. Et attraktivt lokalsamfunn er et samfunn du ønsker å bo i, besøke, og drive næring i. Et attraktivt lokalsamfunn er et samfunn i vekst.

Attraktivitet	Bedriftsattraktivitet	Besøksattraktivitet	Bostedsattraktivitet
Omdømme	Som sted å drive næring	Som sted å besøke	Som sted å bo og bygge
Areal	Næringsarealer	Areal til hytter	Bolig- og hyttetomter Boliger Fri- og grøntområder Uberørte naturområder
Fasiliteter	Tilgang til forretningstjenester Tilgang til havneanlegg, bunkers, vann, strøm Kommunal service FOU – kompetanse Infrastruktur	Turstier/besøksmål Tilrettelegging Kulturtilbud Idretts- og fritidstilbud Parkering/camping Informasjon Toaletter	Kommunale tjenester Tilrettelegging av turstier/gangstier Kulturtilbud Idretts- og fritidstilbud Park/lekeareal
Identitet/kultur	Bedriftsnettverk-/samarbeid Innovasjonsklima Samarbeid kommune og næringsliv	Gjestfrihet Serviceholdning Samarbeid mellom besøksnæringene Utvikling av produkter	Lokal identitet Gjestfrihet Toleranse Samarbeids- og dugnadsånd Utviklingskultur
Samarbeid/-endringstilje	Evne til å mobilisere, samarbeide og skape endringer		

I samfunnsdelen skal vi lage målsettinger for et attraktivt Båtsfjord i 2030. Utgangspunktet for arbeidet er at:

- Båtsfjord skal være en attraktiv kommune å drive næring i.
- Båtsfjord skal være en attraktiv kommune å besøke.
- Båtsfjord skal være en attraktiv kommune å bo i.

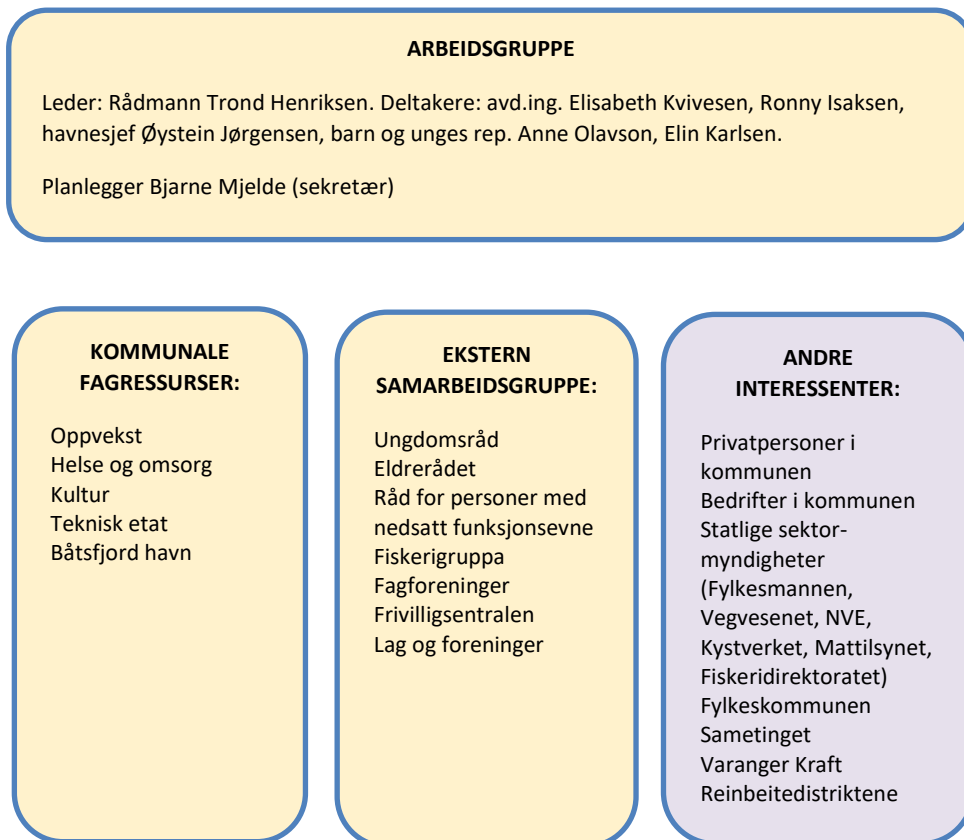
I dette arbeidet vil vi ha særlig fokus på følgende områder:

- **Barn og unge.** Fordi vi ønsker at alle får en trygg oppvekst med en god grunnutdanning, og at så mange som mulig bosetter seg i Båtsfjord med kompetansen vi trenger.
- **Folkehelse.** Fordi god helse i alle livets faser gir det enkelte individ og grupper mulighet for ansvar, delaktighet, mestring og kontroll over eget liv og situasjon
- **Tilgang på arbeidskraft:** Fordi det er små ungdomskull som skal ta over jobbene i samfunnet, og det er prosjekter som kan gi stor øking i arbeidsplasser hvis de blir realisert.
- **Næringsarealer:** Fordi tilgangen på næringsarealer har avgjørende betydning for utvikling og videreutvikling av kommunens næringsliv.
- **Bolyst:** Fordi nærmiljøet har stor betydning for hvordan folk trives i lokalsamfunnet. Gode samlingspunkter i geografi, generasjoner.

3. Planprosessen med frister og deltakere

Vi må beskrive hvordan vi skal gå fram, hvem som skal delta og når vi skal være ferdige.

For å få en god samfunnsdel er det viktig med bred deltakelse. Figuren nedenfor viser hvordan vi tenker oss at det daglige arbeidet med samfunnsdelen skal organiseres.

3.1 Politisk organisering

Planprogrammet fastsettes av kommunestyret. Samfunnsdelen skal også vedtas av kommunestyret. Selve planarbeidet blir ledet av teknisk styre. Aktuelle problemstillinger vil bli drøftet og vurdert av teknisk styre, og vi legger også opp til rene temamøter. De andre politiske utvalgene i kommunen blir også involvert i arbeidet.

3.2 Administrativ organisering

Planarbeidet ledes av rådmannen, som har med seg en arbeidsgruppe på fire medlemmer. Denne gruppen har det overordnede ansvaret for helheten, strukturen og prosessen. I tillegg setter rådmannen ned temagrupper fra kommunale fagressurser og ekstern samarbeidsgruppe som vil jobbe med temaene under kapittel 2.2. Temagruppene.

3.3 Framdriftsplan

Aktivitet	Tidspunkt
Høring av planprogram	November 2018 - januar 2019
Fastsettelse av planprogram (kommunestyret)	Januar 2019
Planarbeid/utarbeidelse av planutkast	Januar – juni 2019
Høring av planforslag	August – september 2019
Vedtak av samfunnsdelen (kommunestyret)	Desember 2019

Se også kap. 4.5 om hvordan vi tenker oss at medvirkningen i planprosessen skal skje.

4. Opplegg for medvirkning

Alle skal kunne delta i planprosessen

4.1 Berørte statlige og regionale myndigheter

Før forslaget til planprogram ble skrevet, hadde kommunen dialog med statlige og regionale myndigheter gjennom regionalt planforum. Tilbakemeldingene derfra er brukt i dette dokumentet. Dialogen vil fortsette gjennom planprosessen.

4.2 Dialog med innbyggere, organisasjoner og næringsliv

Det er viktig å legge til rette for innspill og forslag på det overordnede temaet «Attraktive Båtsfjord i 2030», se kap. 2.2.

4.3 Barn og unge

Barn og unge har rett til å bli hørt. I planarbeidet skal det legges spesielt til rette for dette. De skal etter hvert overta Båtsfjord etter oss.

4.4 Innvandrere

Båtsfjord kommune har etter hvert fått mange innvandrere, særlig arbeidsinnvandrere. Det er ofte vanskelig å få denne delen av befolkningen i tale, både på grunn av språk- og kulturforskjeller. Vi vil derfor legge spesielt til rette for dette.

4.5 Opplegg og prosess for medvirkning

Planfase	Når	Type medvirkning	Form	Deltakere
Høring av planprogram	Nov-jan 2018/2019	Formell høring i seks uker	Annonsering, presentasjon på nettsider mv.	Alle interesserte
		Presentasjon og dialog	Del av faste møter, eller egne møter	Rådene/gruppene i ekstern

				samarbeidsgruppe, kommunale fagressurser
Utarbeidelse av planutkast	Jan-juni 2019	Dialog med aktuelle grupper og aktører	Nettbaserte innspill på aktuelle tema	For alle
			Verksted: Hva er Attraktive Båtsfjord?	Aktuelle grupper/råd/aktører.
	Mai 2019	Presentasjon og dialog	Regionalt planforum	Statlige og regionale myndigheter
Høring av planutkast	Aug-sept 2019	Formell høring i seks uker.	Annonsering, presentasjon på nettsider mv.	Alle interesserte
		Presentasjon og dialog	Del av faste møter, eller egne møter	Rådene/gruppene i ekstern samarbeidsgruppe, kommunale fagressurser

Forslag til medvirkningsmetoder som kan nyttes:

- SWOT analyser
- Framtidsverksteder
- Idédugnader

Beskrivelse av hvilke alternativ som blir vurdert

Vi ønsker at Båtsfjord skal utvikle seg videre

Det er mulig å tenke seg mange måter Båtsfjord kan utvikle seg fram til 2030. Hver av disse utviklingsløpene krever forskjellige typer prioriteringer.

Båtsfjord kommune ønsker å planlegge ut fra at folketallet skal fortsette å vokse. Men vi må i planarbeidet også vurdere hvordan vi skal håndtere situasjonen hvis utviklingen ikke blir slik. En «hva-hvis»-analyse.

Behovet for utredninger

Kunnskap er grunnlaget for gode prioriteringer

For å få et godt grunnlag for planarbeidet er det nødvendig å hente inn og systematisere kunnskap. En del kunnskap har vi allerede i kommunale handlingsplaner og kommunedelplaner, samt utredninger i forbindelse med folkehelseprosjektet. I tillegg til temaene under vil vi hente inn tilgjengelig statistikk på en del områder.

Tema	Kommentar
Overordnet ROS-analyse	Revisjon av dagens ROS-analyse.
Folketall, demografi og folkehelse	Hvordan framtidens folketall og aldersfordeling vil påvirke arbeidsliv og kommunal tjenesteyting.

Arealbehov for næringsutvikling/havneutvikling	Er dagens arealer tilstrekkelige? Hvis ikke, hvor kan vi utvide?
Arealbehov for boligutvikling	Er dagens arealer tilstrekkelige? Fortetting? Alternativer til eneboliger?
Klima	Hvilke utfordringer, og hvilke muligheter gir et endret klima.
Barn og unges arealbruk	Barnetråkkregistrering, behov/bruk av tilrettelagte og improviserte lekeplasser.
Arealbehov for fritidsbruk	Kartlegging av friluftsområder